

ДІЛО

Видає: Видавничча Спілка „Діло“.

Львів, 18 грудня 1917.

Земельна реформа на Україні і в Росії відбилася голосним відгомоном у цілому світі як акт переломового значення в історії, особливо ж в країх, які мають анальгічні земельні відносини.

Витягнути земельну реформу за кордоном, віденська „Arbeiter Zeitung“ пише: „І в нас російський примір мусить сильно відбити ся. Коли впаде приватна власність російських земельних панів, будуть румунські бояри, польські шляхтичі, мадярські магнати почувати ся в своїм посіданню менше певні. Скрізь повстане питання, чи земля не є найсвятішим ділництвом, непродажною власністю цілого народу. Декрет російського робітницького правління буде впливати не менше сильно, як ухвали французького національного збору про внесене Февральних прав“.

Про сей вплив земельної реформи за кордоном на інші країні свідчить також заявя пос. Удрика, прозідник чеських аграріїв, у буджеті комісії австрійської палати послів Він висловився про ту реформу словами найвищого признання і заповіб, що Чехи виступлять у своїй час перед компетентним фронтом також в домаганні таї реформи.

За компетентне форум Чехи вважають очевидно будучий сойм чеської держави, — бо здійснене чеського державного права ставлять вони в сій війні як єдине, всеобхоплююче своє домагання, — однак коли-б відносини укладалися інакше, виступлять вони з таким внесенем певне також в австрійській Державній Раді.

Земельна реформа за кордоном викликала також інші враження. Дає їм вислів краківський „Czas“ в 15 с. м. в передовиці п. н. „Російським слідом“. Навівши заяву пос. Удрика і статю віденського соц. дем. органу, орган польських земельних панів пише:

„Ані мос. Уржаль ані „A b Zig“ не означили що: близьче подробиці тоді реформи, якої переведена думають жадати. Можна тільки здогадувати ся, що Чехи вимірять своє внесене головно проти німецької великої власності, сподіваючись ся, що поділ її між чеських хлопів скріпить у Чехії чеський теперішній стан посідання. В сій справі вінайдуть певне союзників в українських послах зі Східної Галичини, які без сумніву в анальгічних причин підігрують ту думку“.

Одже з обох сторін, — пише „Czas“ далі — в Росії і в західних провінціях держави зачне плисти до нас в найближчі часі агітація, яка відирається в вид аграрної реформи і в високій мірі грозить місцем нашим відносинам аграрним і національним. Не треба пригадувати й заставувати її шкідливості як в селі польськім так і українським“.

Що має „Czas“ на думці, говорячи про українське село, випливає ясно з його попередніх виводів. Його мову про польське село яко-освітлює його узага, що „же в епосі першої Думи, коли перший раз порушено там думку аграрної реформи в дусі хлопського комунізму, знайшли вони в деяких сферах королівства досить богато симпатичного відгомону“.

Що до українських послів, мусимо супроти наведених виводів зробити одно застережене: Ми не потребуємо йти російським слідом, бо маємо земельну реформу на Україні, за декретовану правлінням Української Республіки. І не потребуємо принципу Чехів, бо принцип, що земля повинна належати не тих, що обробляють її своїми руками, отже до селянства, лежить в основі аграрної програми як національно демократичної партії, так і інших українських партій.

Вікова неволя, в якій знаходився український народ, справила, що в нім почуте суспільність сораведливості розвинено богато висше, ніж у інших народів, де його затемнюють інші панованих над іншими. Се найліпше видно, коли порівнати нас з Поляками. Українські

Виходить що-дні рано
крім понеділків.

РЕДАЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10., II. поверх
Кonto пошт. № 26.726.
Адреса тел. „Діло—Львів“.
Число телефону 565.

Рукописів
редакції не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро Угорщині:
місячно . . . . . 30 K.
четвертично . . . . . 10 —
піврічно . . . . . 20 —
цілорічно . . . . . 40 —
у Львові (без достави):
місячно . . . . . 3 — K.
четвертично . . . . . 9 —
піврічно . . . . . 18 —
цілорічно . . . . . 36 —
в Німеччині:
піврічно . . . . . 20 — M.
цілорічно . . . . . 40 —

За заміну адреси
платити ся 50 c.

Ціна оголошень:

Стрічка п'ятірка, засклочена
або в листі 60 c. в надіслані
1 K. в комісію 1750, в редакційній часті перед або по конве-
нції 2 K. Свідо-
тності друкарів подібно. Оголо-
щення за суботу 1 неділю 10 K.
Постійні оголошення . . . . .
один уроком.
Одна примірник конту-
у Львові 12 c.
на провінції 14 c.

Начальний редактор: Д-р Володимир Панайко.

ПОЛІТИКА УКРАЇНСЬКОЇ РЕПУБЛІКИ.

Не вмішуватись у російські партійні спори. — Заборона перевозу війск Криленка через Україну. — Відносини до Каледіна і козацької самоуправи. — „Нам близьший Дон ніж Петроград“. — Боротьба з централізмом большевиків.

Власна кореспонденція „Діла“.

(З. К.) Над кордоном 14. грудня.

Всі відомості, які в сих дінях наспівають в Київ, говорять, що цілі життя української республіки витовнене тепер боротьбою Генерального Секретаріату проти домагань більшевиків скликати „всеукраїнський в'їзд робітничо-солдатських рад“. Домагання се має на цілі відобрести владу Українській Центральній Раді і Генеральному Секретаріату, а перенести її на ті суспільно-політичні елементи, на яких опирався вплив большевиків, себто на робітничо-жовнірські „совети“ — в данім разі на такі ж „совети“ українські, — від котрих большевики надіють ся, що вони підуть по лінії внутрішньої та заграницяні політики Леніна і Троцького. Головний закид, який большевики видвигають проти Ген. Секретаріату, містить ся в тім, що Рада і Секретаріат держать — мовляв — з „протиреволюцією“, себто в Корніловом і Кадіном, котрі обсадили донський басейн і проти котрих українські влади не схотіли позволити війсмам Криленка перейти область української республіки.

Як пояснене причину сеї відмови розясляється по Росії дуже характеристична чутка, що Україні тому відмовилися помагати петроградському правлінню проти Каледіна, що „нам (себго Українцем) близьший Дон ніж Петроград“. У сім вислові спрівіді містить ся одна з головних провідних думок української політики в усіх її конsekvenціях для української внутрішньої та заграницяні політики, — як в справі тих українських областей, котрі вже підлягають владі української республіки, так і що-то тих українських областей, котрі досі остають поза межами влади українського правительства. Інакшу вагу в ціну приписує сим землям петроградське, московсько-інтернаціональне правительство, яке не має ніяких чутевих відносин до українських окраїн, а інакшу вагу в усіх її політичними наслідками.

ми, приписує сим землям правительство української республіки.

Становище сеї республіки до начальної питання мира і війни пояснюють ся не чим іншим, як саме оглядами на окраїні області українських земель, які ще не підлягають влади української держави. Зрешті за!

Як сказано, через територію України не пущено ніяких війск Криленка. Козаків Каледіна відправлено над Дон, а Каледін відпустив на Україну всі українські часті. В Кубані відправлено з ріжках оглядах майже всіх українських юнів Кубанське козацтво утворило своє правительство і управляється „по запорожському звичаю“, себто по традиціям і в дусі українського козацтва. Значить: Дон і Кубань для України!

Се могутність, яка зараз же впадає в очі кожному; безпровідно підхопили сей факт посольства антанту і нараз страшно „розвлюбились“ в українській народі. Цікаво, що коли в Петербурзі забирають ся всі чужі зиступництва, то з Київа нікому про се і не сказати ся. Вони за порядок безпечні. Зічувати, що японський відпоручник має приїхати до Київа, де сидять військові місії антанту.

Коротко можна схарактеризувати політику української республіки в заграницяні області — по перше: журую за цілість українській земель в усіх її окраїнах, по друге: прихильно до нейтралітету супроти Росії. Що-до остаточної, знаменна була відповідь Винниченка, дана Криленкові на його прошане позволити перезестіти через Україну большевицькі війска проти Каледіна. На предложені се український прем'єр відповів чимою та рішучою відмовою: бо Україна „не хоче вмішувати ся в російські внутрішні партійні спори та навіть пасивно не хоче брати сторони одної партії проти другої“.

Мирові переговори.

ВІДЕНИЙ. (Ткб.) Правительства Австро Угорщини, Німеччини, Болгарії, Туреччини і Росії зачнуть тепер по заключенню перемиря як найскорше мирові переговори. Приготовляється вибір і вислання повноважників на ті переговори. Аж до візірання повноважників представники згаданих правління, які перебувають вже від початку переговорів за перемиря в Берестя літовським, будуть вести необязуючі передставниці наради в спрівіді мирових переговорів. Ті підставні наради розпочато нині.

БЕРЛІН. (Ткб.) Державний секретар д-р Кільманн удастися в протягу сего тижня на мирові переговори до Берестя літовського.

Федерація чорноморських країв.

СТОКГОЛЬМ (Телеграма польської пресо-союзу Агенції). Київські днівники доносять таке: Представники Криму і Молдавії підчесли думку утворення федерації чорноморських країв. До федерації будуть належати: Україна, Крим, Молдавія і Кавказ, також козацькі області, донські і кубанські.

Офіційне виповіджене війни.

ВІДЕНИЙ. (Ткб.) Нині надійшло тут урядове повідомлене, що правительство Злучених Держав виповіло дnia 7. с. м. Австро Угорщині війну.

дідичі віркують ся своїми власностями в користь українського селянства; польські соціалісти виступають в обороні польських дідичів.

Принцип, що земля повинна належати до тих, що обробляють її власними руками, отже до селянства, є для нас самозрозумілий і всі —

прихильники і противники — можуть бути певні, що наші посли, як тільки вважати муть, що прийшов слушний час, виступлять за його здійснення в усю рішучість, яку може дати провідникам однодушна воля цілого народу.

Читайте! Підписуйте!

Погром в Бродах?

СТОКГОЛЬМ (ТКБ). Жидівське пресове бюро доносить про нові погроми в губерніях місцевостій, київській і волинській при особливій участі жовнірів червоної гарді. Особливо страшний погром був в галицькім пограничному місті Броди.

Австро-Угорщина для Польщі.

Про відносини на занятій Холмщині приносить цікаві відомості "Czas". Довідусмо ся, що холмський польський комітет ратунковий розіслав між людністю до підписування заяви, що стверджують польськість холмської землі. Можна собі уявити, як "свобідно" рішався на заяву про свою польськість, коли ті заяви вислані були польським комітетом ратунковим. Польський "освідомлюючій" акції на Холмщині йшуть на зустріч австро-угорські окупантів влади. Стверджує єе "Czas", пишучи:

"В дійсних відносинах на Холмщині орієнтується чим раз красніше окупантів влади і віденське правительство. Представлені правительственним чинникам польськими сферах дані фактичні що до національних відносин Холмщині викликали у тих чинників живіший відгук. В послідніх часах наслідком загадочних представлених в польській стороні влади знесли розповідки про пошановання прав української мови на Холмщині.

"Не менше важним є категоричне оречене в справі холмської землі, зложене недавно віденським міністерством зовнішніх справ супроти холмської делегації. Ся делегація виїхала до Відня, щоби вислати управильнені адміністраційні відносини на Холмщині, яка в часті підлягає владі люблинського генерал-губернаторства, а в часті команді найближчої армії. Тому постала обважа, що се може витворити політично небезпечний для Поляків прецедент. Міністерство зовнішніх справ успокоило ті побоювання, заявляючи, що згаданий поділ має характер тільки тимчасовий і що його внесеться, коли се тільки вивійтиме зможливим з військових зглядів."

"Як бачимо, австро-угорські влади, як тільки можуть, сповнюють польські бажання на Холмщині. Після влучення холмської землі до території теперішньої польської "держави", йдуть знесені права української мови, приречені влучити до Польщі дійшову частину української землі.

Вибори до Української конституантії.

ВІДЕНЬ (ТКБ). Польська пресова агенція доносить, що Українська Центральна Рада виробила порядок виборів до Української Конституантії. Після цього поділено Україну на десять округів, які виберуть разом 301 посаду. Вибори відбудуться 19 січня, перше засідання 22 січня 1918. Законодавчий період конституантії вінісеть 3 роки.

Англійська сферніва в Палестині.

ЛОНДОН (ТКБ). Англійський комунікат з Палестини з дня 16. с. м. доносить: Ліве крило і центр посунулися на північний схід від Люд на ширині 5 миль, ліве крило до найвищої глибини на півтора мили, не стрічаючи більшого опору. Обсаджено Еттінбрег, Кібеннен і Ель Борнет, також терен вистоячий на правім крилі по Ельбраг. Наші легуни кинули 56 бомб на моторові судна, будинки і війська на горах Йордану і осігнули 24 влучні стрілі.

Вісти в Українській Республіці.

Львів, 18. грудня 1917.

Нинішні днівники приносять зі Стокгольму відомості про коментар, виданий Генеральним Секретаріатом України до постанови Української Центральної Ради з 20. падолиста про земельну реформу. Звертаємо увагу наших читачів, що докладну відомість про сей коментар подали ми в нашім днівнику в 11. с. м.

Внесок, який є видрукований в нинішнім числі "Діла" про обезпечення на життя в спільноті в VII. вінницю позичкою в

20-7
6-2
4-2
3-2
2-2
1-2
0-2
-2

Внесок, який є видрукований в нинішнім числі "Діла" про обезпечення на життя в спільноті в VII. вінницю позичкою в

Барпатії

Львів,
Руська 18.
I. пов.

правничім виїзді; в сій картці вище він, що три рази тижнево та що професорський гонорар виносить 20 руб. за один вклад. Зі згадки про обиди в українськім клубі виходить, що український клуб існує як і перед війною з характером касинового товариства; такі клуби в Розі вже розширені. З наших Галичин відомі про др Охримович про адвоката дра Андрія Кося і надради. Романа Сосновського, з якими живе в однім домі.

Хто рішив про побіду над Сачю, Воєнний кореспондент "Lemberger Zeitung", вображуючи австро-угорський пролом над Сочею, пише про критичний момент битви: "Коли австро-угорська війська посунулися до лінії Понтафель Понтеба, командант 24. дивізії полевий маршал-поручник Лавровський рішився сам після дозволу команданта армії застакувати сильні непріятельські становища на височині Пель і в області Плекен. Дня 28. жовтня непріятельські становища були взяті приступом. Армія Кробатія мала вільну дорогу до Галії і 1. падолиста стала над Таліємента".

Знову з цензури для телеграм у Львові. Урядово доносять, що у Львові знесено тепер цензуру для телеграм, висиланих в області австро-угорської монархії. Цензура комісія у Львові урядує тільки для заграничних телеграм.

Задля фракції в магазинах стягні в Станиславові будуть цивільні посили пакункові, не відображені в протягуті 24 годин, після постанови § 81 (3) правила руху і § 11 розпорядку п. к. міністерства жлів. в дні 19 падолиста 1916 почавши від дня 10. грудня 1917 надані приватні фірми Г. Шифман в Станиславові (будинок магістрату) на рахунок і відповідальність надаючого взаємно відбираючого. З хвилею віддання тих посилок приватні складів згадані фірми всі зобов'язані зелінниці перестають існувати. Надаючий і відбираючий (коли набирає листи викуплені) мають що до тих посилок відноситися безпосередньо до слединської фірми Г. Шифман в Станиславові.

Нова епідемія: схінка, або "мумпс". Так називається заразлива недуга, яка шириться тепер серед шкільної дітвори. Ніжкова називається недуга така: "уагоїтіс епідемія", "епідемічне запалене приушої слизняків", "мумпс" (англійська назва, яка означає "злив гумор"). Недуга ся не є новістю, вона виявляється що року. Однак тепер шириться ся вони загальні не тільки серед дітей, а також серед дорослих, так що насувається питання, чи не стойть вони в звязку в непідповідним відживлянім дітей і цілого загалу. Коли недуга дістанеться від школи до дому, спадає вперше на малі діти, відтак на старші, вкінці відразу на дорослих. Появляється також в бараках. Досі неизвестно як виглядають і де ховаються зародки сей недуги: чи пр. в уbruarю, чи в воздуху, який вінчується недужі, чи — що є найправдоподібніше — в виділинах слизової болоні уст і горла, в слизні горого. Час вилігання зародків триває з 14 днів. Заважено, що в часі паногання слизової шкарлатини, не западає на ню ті діти, які перебувають "свинки". Обяві недуги горячка, біль і пухлина в околиці уха — звичайно лівого. В слідуючих дніх побільшується ся часом пухлина і біль, лице і шия напухає, запалене переносить ся на другу сторону лица, все вже менше доскулює. Головно у дорослих виступає густо-часто болюча orchitis. Хоч "свинки" можна в правилах називати недувою, то все таки належить памятати, що се заразлива недуга, що її перебіг і наслідки зависять в першій мірі від організму дитини, тому з вказаним засягніти лікарської переди.

Рекламації звільняють, конечно потрібних до господарства, лежать в міністерстві наслагоджені. Звертають ся до Української Парламентарної Репрезентації і покрема до посла нашого округа Вл. дра Т. Окунєвського з просьбою прискорити полагодження тих рекламацій. — О. Іван Пісечний, парох в Корневі.

Із статистики поясних недуг у Львові потує: 1 случай дифтерії, 10 случаїв шкарлатини, 6 случаїв пятнистої тифу, 14 случаїв череного тифу, 3 случаї червяків.

Про тип київського учненого XVII. віну буде викладати заходом товариства українських наукових викладів ім. Петра Могили п. др Яр. Гординський в середу 19 с. м. о год 1/4 40ї півдня в малій салі Інституту ім. М. Лисенка.

В справі українського народного учителя. З бюро Укр. Культ. Ради у Відмі доносять: На засіданні шкільної комісії падолиста посли (Unterliebelschau) при нагоді дискусії над

Так само як в сих дніх подали інші днівники універсал Української Центральної Ради в 20. падолиста про проголошене Української Республіки. Сей універсал подали ми вже в числі в 5. с. м. Те саме можна ствердити що до відомості про участі українського правительства в мирових переговорах, яку подали ми в числі в 8. с. м., і про інші відомості в Українській Республіці. Можемо сміло сказати, що наш днівник має найпевніші і найновіші вісти в за кордону.

Та коли прочитається як усі відомості, а за пару тижнів читається вже в інших днівниках в іншій стилізації, то можна дістати вражене, що се щось нового. Одначе, щоби наші читачі не мали до нас жалю, що той же весті не знаходять у нас, просимо в такім випадку все сагнати пам'ятю або й заглянути до нашого днівника на кілька днів або й тижнів назад, а та новість певно знайдеться і в нас— тільки значно вчасніше.

НОВИНКИ

Львів, 18 грудня 1917.

До Українців міста Львова. Весь український народ в Галичині висилася в сім часі однодушний протест проти прилучення Східної Галичини до Польщі. По тім, що наші предки витерпели через Могиці віки на своїй рідній землі і що ми самі тут відзначали, розумімо і відчувасмо добре, що нас тим чекало би. Тому обов'язком кожного Українця дати перед світом висловів своїм почуттям, і коли всі народи світу допомінують ся нині надеждами їх повних прав, доказатися і для себе на нашій землі свого права і своєї правди. В тій щіль звівамо всіх Українців міста Львова, без ріжниці стану і поля, щоби підписували протест, котрий є положений в "Народний Канцелярії" або в "Канцелярії правної поради" (Ринок ч. 10, I поверх на галерії), також у всіх українських інституціях, твариствах і читальнях. Підписані прототести будуть предложені нашою Парламентарною Радою презентацію в найвідоміші місці як вислівів волі нашого народу. Його змагання до свободи і незалежності. Такі підписи всі, і нехай нікого там не бракне! — Від Організації Українців міста Львова.

Вісти з Києва. Від дра Володимира Охримовича прийшла до родини картка з Києва з 8. п. ст. падолиста, отже в часу, коли в Києві довершувалися великі візі. На сі події належать у короткі слова: Я тут пережив богато радісних і трохи прихрінх хайль і бачив богато шікавого". Як ми вже доносили, др Охримович викладає в українському народному університеті на

Найважливішим Різдвяним дарунком для родини

з обезпеченням II будучності.

Такий дарунок може зробити кождий, обезпечивши ся в VII. воєнний позичці.

Розуміється само собою, що кождий Українець обезпечується тільки українським товариством обезпечення на життя і ренти "КАРПАТИ" у Львові.

Для тих, що розпоряджають більшою грошовою сумою, "Карпатія" завела

обезпечення з одноразовою премією.

Хто має

облаштовані попередніх воєнних позичкам, не потрібує платити премії грішан, ба "Карпатія" вріймає замість грішніх ті облігації.

Нехай отже кождий вивозить

внесок "Карпатії" за обезпечення, який містимо в нинішніх часі нашого днівника, і пішле до дирекції "Карпатії".

Пояснень в справі обезпечення з одноразовою премією, в справі заплати премії облігаціями давнішніх воєнних позичок і всіх інших пояснень уділить кожному дирекції "Карпатії" у Львові, зул. Руська ч. 15.

бани і недостачами шкільництва в воєнній час, поставив в пос. Колесса знесене, щоби з уваги на потреби шкільництва особливо галицького, а в скрімі шкільництва українського, яке най-більше потерпіло в часі воєнних подій, окрім депутатів захажала від міністра просвіти і міністра красної оборони увільненя в війська учителів та привернення шкільних будинків для ужитку школи. Внесено се приято і вибрано депутацію, в якої склад увійшов також п. Колесса: ся депутатів під проводом голови квітії д-ра Георгіана Веленгофа інтервенюала у вгаданих міністрів дія 27. жовтня. Оба міністри дали вдоволююче приречене. Міністер краївської оборони дав заявлення, що видість відповідні зарадження, щоби в першій лінії сі учителі, які є призвані як нездібні до фронтової служби, були увільнені з війська; ю самою справу порушено також ще і на інших нарадах. Дня 5. XII, відбула ся велика конференція представників Укр. Парл. Репрезентантів під проводом президента міністрів д-ра Зайдлера, в представниках міністерства і намісником аля Галичини графом Гайном. На тій конференції порушив п. Колесса ще раз справу відбудови укр. шкільництва та захажав виконання даних вже давніші приречень в справі увільнення учителів від військової служби. Присутні на тій нараді міністри краївської оборони брон Чап заявив, що його приречення і варзаження будуть в висшіх овчательних рамках виконані. Інтересовані круги нашого учительства повинні передовсім старатися, щоби подати о увільнені іх з війська буди внесені в свій час відповідні властиви та в разі перешкод в боку златий повідомити належить Укр. Парл. Репрезентанту.

— З життя заточенців в Освенцимі. Нам пишуть: По повороті наших в'язнених в Освенцимі і скопіць до рідних сторін рук освенцимської Читальні „Просвіти“ трохи зменшила, але не устав і праця йде вперед без упину під увіймом проводом голови Читальні п. Сагана. Недавно тому приступив в члені освенцимської Читальні „Просвіти“ п. Іван Поплавський з Кракова, а 9. грудня 1917 відправив сей добропій вечерніці в честь Українських Сільських Стрільців. На вечерніцах си відчитав нам п. Поплавський написаний ним драму в 3 діях зі співами і танцями під заголовком „Вдовин син“. Драма та викликала посеред слухачів велике заинтересованість. По відчитанню п. Поплавським історії УСС. віддавно честь наявділі героям УСС, через поетичні в місці, а для живучих вібрано квоту 32 к. на Різдвяні даруїки.

— Друкарська ешьба У вчерашньому числі „Дія“ в новині п. н. „Друга філія У. К. Т. скорони дітей“ хибно подано одно із наввищ членів Відлу тої філії в Долині; замість С. Коропенсько має бути С. Коропецька.

— На у Львові, а в Страсбурзі греко-укр. Нар. Театр 21. с. м. драму на 5 дій Суходольського „Хиара“.

Нові книжки і видання.

Орест Левицький, Насподіаний шлюб (бувалині). Літ. наук Бібліотека ч 161. На-класм. Укр. видавн. Спілки. У Львові 1917. Стор. 51. Автор, васлужений історик, здобув собі в нашій літературі славу також своїми історично побутовими оповіданнями з українського життя. До таких оповідань належить також „Насподіаний шлюб“.

ПОШЕРЛИ:

— О. Михайло Кокуревич, гр.-кат. парох в Бігалах, вислужений декан любачівський, помер дія 12. грудня с. р. в Бігалах, проживши 77 літ. В. Р. П.

Софія з Аббаденічеві Федевич, жена гр. кат. катехита в Турці, увікоїла ся дія 16. грудня в Перемишлі в 28. році життя. Похорон нині. В. Р. П.

Складайте жертви на Народний Фонд!

Датки належать надсилюти під адресою: Красний Союз Кредитовий у Львові, Ринок ч. 10. на вкладкову книжочку ч. 5.000 (п'ять тисяч) з допискою:

На Народний Фонд.

Ще про економічний в'їзд.

Нам пишуть: В кілька тижнів по економічному в'їзді, в дні 1. 2. 3. падолиста, умістила хадиша Редакція „Дія“ уваги п. Куроцьк про економічний в'їзд, в заглядно критику промавши о. крилошанина Войнаровського, що в промові своїх не подав і поглядів п. Куроцьк, яким певно о. крилошанин не протищить си, бо хотіє

міть до цілі, стремить і до средств. Кому лежить на серці, щоби український землероб виродував як найбільше сирівця, лежить йому на серці і се, щоби тягнув в сего і найбільший виск, надаючи саму сирівцеви у себе дома відповідну форму. Так думав кождий член української суспільноти, думав і киба се і о. Войнаровський.

За уміщено увагу про економічний в'їзд як і за заяву, що там отворює дискусію над в'їздом, належить ся Редакція „Дія“ в одній стороні повне признане, з другої сторони дивне діло, що українська суспільність і без того не приневіляла Редакцію „Дія“ отворити свої шпалти для уваги і дискусії над економічним в'їздом через надсланне обильного матеріалу від перших хвиль по візілі, в котрим то зважувані житеві інтереси цілої української суспільноти.

Дивне діло... Коли в свій час винесено кілька уваг під адресою інших педагогів, що воїни коштом свого звания відвідують ся економічні праці, абстрагуючи від сего чи слухно, чи не слухно, виникається горічка, пристрасті, беспосредня дискусія, так, що Редакція „Дія“ була приневілена замкнути шпалти для тої ж, маючи певно дані, що вона не скінчиться, Враження авбіція одиниця. А інтерес цілої суспільноти так малий, що кромі відомості про формальну сторону в'їзду, кромі промов інших менерів по літиці, яких кождес лово, мусить бути подане до публичної відомості — їх становиско суспільне домагається сего, слова важить ся за цину іодота — кромі територіальних викладів про ріжні галузі економічного житя, кромі підши того дещо демагогічними відносинами реферату не подано в нашій прасі ні слова про саме в'їзд, про се, які гадки гісказували, які дороги вказували ті, які стоять в перших рядах, словом українські землероби, які око в око стрічують ся в дійсності, а якоючно відозвалося то все „де інді“, віддаючи тим смертний удар дискусії над економічним в'їздом, над житевим інтересом української суспільноти.

І чого іншого годі буде сподіватись. Дискусія над формальною стороною в'їзду, над теоретичними референтами, в яких всі годяться, над промовами менерів політики не веде до шляху. А про питання, як могли викликати дискусію, суспільність не довідавась, бо відослано й „де інді“, себто до „Господарської часописи“, котру суспільність зірка, на жаль, читає, а і та дійшла до рук суспільноти, завдяки адміністрації, доперла в міжні по в'їзду. І дискусії ширшої мабуть українська суспільність не діждесь.

І з'їзд сей, так великий, так симпатично витаний суспільністю — чого доказом число учасників в провінції — мабуть кромі гарної зверхності, кромі загального протесту проти надування на всіх полях господарського життя нашого народу, кромі сего, що лучились нагода виявити свої слези і жалі, лишить ся без властивого хісна, себто, що український землероб б не знає більше, як знав перед в'їздом, навчившися Богати.

Складались на се ріжні причини. Одна з тих і ся, що подищено дуже мало часу учасникам зіїду з провінції, щоби могли взяти живу участь в дискусії, висказати свої галушки. Наслідки ті, що много делегатів, які десятки миль спішили на в'їзд, відібрали не маючи можливості висказатися, а ограничилися до передання, на куснику паперу, домаганії своїх філій.

Не внати з чисі вини, чи учасників, чи проводу, здається одних і других, зіїзд економічний хвилями робив вражене віча.

Минали години на висказуванні жалів, плачів, переливанні річі загальнюю знаніх, місто у жити сего часу на розумну критику дотеперішніх способів і доріг, якими йде господарське життя народу, на вказуванні нових доріг, на поучене гвізмне, як весги відбудову господарського життя, словом зробити від бодай в можливих границях научними сходинами, надати характер, який носить економічний в'їзд інших народів.

Не відмовляється в'їздом корисних сторін, а коли ще до сего прийшов і сей характер „научних сходин“, то в'їзд віднові відповіні би задачі. За много накопичилось матеріалу від всіх областей народного життя на економічному в'їзді.

Дав би Бог, щоби слідуючий в'їзд був в'їздом економічним, без плачів і жалів, лише як научні наради над посліпшенням долі землероба, сходини над відновленням господарського життя народу. — съкій.

ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

Складки на монумент-портрет приймла Красний Союз Кредитовий у Львові, — число книжочки підлічно 4.000.

ЗВІДОМЛЕНСІ Ц. і Н. ГЕНЕРАЛЬНОГО ШТАБУ з 17. грудня.

ІТАЛІЙСКИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

Межи Брентою і Півночю на південні від Коль Капріє підіймав звіс 400 Італійців. Далі на схід верожі наступили не вдали ся. Над Півночю гарматна боротьба.

ЗВІДОМЛЕНСІ ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ з 17. грудня.

ВАХІДНИЙ ТЕРЕН ВІЙНИ.

На півднівід берегів Скарпі і на поодиноких відтинках на південний захід від Камбрії жива огнища дійльність. Сильний гарматний і міновий огонь був на фронті на південні від Сан-Кантен.

ОПОВІЮТКИ.

Середні, 10. грудня 1917.

Німці: греко-кат.: Николаї Чуд. — римо-кат.: Фавста. Вактра: греко-кат.: Амекрові сп. — греко-кат.: Теофіл.

| Репертуар Українського Народного Театру Товариства „Бесіди“ під діяницію І. Рубчакові в Стрию. Салі „Народного Дому“.

В п'ятницю дія 21. грудня 1917 „Хиара“ народна драма на 5 дій зі співами і танцями А. Суходольського.

Початок о год. 7.30 вечором. Бідти раніше можна дістати в „Союзі Базарі“ а в день представлення при касі театру від год. 5. попод.

| Жертви для сиріт. На фоні ім. митр. Шептицького для укр. сиріт віднінуди ось такі діяльні жертви в цінних паперах: др Озіп Гордічук, Ярослав, 100 к., о. др Гордінський, польський курат, 400 к., М. П. Перемишль, 200 к., Григорій Богун, господар в Цеброві, рентову книжочку свого бл. п. Енна на 50 к.

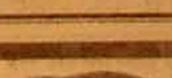
| Каса єщідності і позичок, створижене за реєстрацією в обмеженою порукою у Львові (тимчасовий льокаль урядовий римок ч. 10, I. поверх) повідомляє, що від 1. січня 1918 буде платити відкладок щадничих 4%.

| о. Михайло Санді, п. к. полевий духовник 20. полку стрільців, заплатити в важній справі по дати свою адресу Роман Ставицький, к. к. Landwehrdivisionenrichter Przemysl.

| до «Ідема» Вася. Духовенства львівського парохії. Гр. кат. Львівська Митрополія Консисторія продовжила реченець до вношенні подань на парохії, розписані на конкурс п. д. 13/Х. 1917 п. ч 5032 до кінця грудня 1917 р. Іспит конкурсний парохіальний дотично наук відбудеться в дні 23. і 24. січня 1918 р.

| Засідання Відлу Тов. „Львівський Боги“ в цілі проприрення рахунків в останньому концерті і нараді над концертом в пам'ять Т. Шевченка відбудеться в четвер дія 20. с. м. о год. 6.15.

| „Боротьба за владу над світом“, величава драма в 10 частих, покажеться уперве у Львові в четвер 20. с. м. о 4 год. поп. в Кіні „Арго“, вул. Хорунжині 7. Цільний дохід призначений на Намісницівський Комітет ратунковий для освобождження областей Східної Галичини. Від п'ятниці 21. с. м. Кіно „Арго“ буде виставляти сей образ двічі на день, о 5 і 8 годин.

 IX.
льотерія клісова. Продаємо льоси до девятої класу із льотерії ділянки відвалів відвалів. Ціна льос 40 к., цілька 5 к за кожну класу. Поручаємо нашу Фру до ріжніх балансових трансакцій. Льоси продажа та замовлення відвалів. — Дім банків Шц і Хес Львів рів. вул. Коперника (площа Маріїнська). чш 6

Революція в Росії | Польські праці

до українських земель, винесені в теперішній війні, надають особливої актуальності

праці Д-ра Мих. Лозинського: „Польський і руський революційний рух і Україна“

(стор. VIII+200. Ціна 3 кор.), яка містить історичний огляд відношень польських і російських революційних партій до справи самостійності українського народу.

Того ж автора „ЛЮДИ“, біографічно літературні нариси (Драгоманів, Франко, Павлик, Сембратович, Бернсон, Реклі, Крапоткін, Толстой, Тургенев, Гарібальд) з портретами.

(стор. 132. Ціна 1 кор. 50 сот.)

ПОРУЧАВ: Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченка у Львові, Ринок 10.

На „Николая” і на „Різдво” Найкрасшим дарунком є книжка!

Для молодіжі:

Вид. підл. №: „Робітник Крубо” К 3-50, Женеве „Уличник” К 2-5, „Возок „Інститута” К 1-5, „Взятотник Гуміфі” К 1-60, „Кобзар” Тараса Шевченка, вибір посіб. для К 2-5, Постій Осипа Юрія Федъковича, вибір посіб. для молодіжі К 2-50 і К 35, Ковалівська „Щесніва бібліо” К 3-10, „Чорнівна скрипка” К 2-80, „В останній лаш” К 4-5, Письмів К 3-70, Чайковський „Відані на ся” К 2-5, Миковея „Ярошко” К 4-5 і багато інших.

Для старших:

Твори Шевченка т. I-III, вид. Т-ва ім. Шевченка, К 14-5, Твори Фольклору в 4 томах К 24-5, Твори Руданського в 7 томах К 18-50, Грушевський: Культурний рух К 8-50, Щебзаківського: Архітектура К 25-5, Українське Мистецтво К 9-5, Дра Ішутра „Шевченко а Поліка” К 5-5, Літературні начерки К 4-5, Томіцький „Перший похід Хмельницького в Галичину” К 3-5 і інші.

Для тих, що в окопах:

Молитви зібрани по різних цінах, Коляди по К 1-5, Надіари по К 5-10 і 40 сот., гардії в дешевій позіті №: Ерінченка „Брат на браті” 80 сот., Підєша „Вісток і запад” К 2-50, Гнатюка: Новел К 2-50, Казки К 2-10, Українські народні балки К 8-5, Шапоціч „Сія Віри”, поет К 2-10, Левенкі „Пана і люда” К 1-60, Доді „Король на нагизі” К 1-20 і інші.

IV 2 2

Замовляти: Книгарня Наукового Товариства ім. Шевченка, Львів, Ринок 10

На пошто ввичайне 30 сот., пор. 55 сот. Замовлення на провінцію виконується ся того самого дня.

НАДІСЛАНЕ.

Д-р ДАНИЛО СТАХУРА
адвокат країнський в Самборі
повернув з московського полону і провадить свою канцелярію адвокатську в дотеперішнім льокали. 510 I-3

ОГОЛОШЕНЯ.

ЛЮТОНОМ год добуга, а куртина хоче ся; тому поручую експериментій „Er-satz” так вінній „Tabakom”, пробний пакет коштує 50 сот. Виключне виступство у перфумерії! 498 0 10 Львів, Синтусна ч. 7.

ФЕДЕРА

ПЕЧІ і КУХНІ КАФЛЕВІ

нові ставить, старі направляє, скоро і дешево.

МИХАИЛО ГАЛІБЕІ

Майстер кафлярський, Львів, Городецька 10, 390 18-7

Пошукується 1 або 2 умебльовані покої в кухнею і газовою кухонкою від 1. або 15-січня. Оферти на адресу М. Мінякова, вул. Обозова ч. 6. 512 1-2

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Каси Ощадності і Позичок

стоваришення зареєстрованого з обмеж. порукою у Львові,

відбудуться в суботу дні 29. грудня 1917 р., о годині 5. по пол. в льокалі школи № 19, місто. Данила при ул. Жовківській я. б., партер.

Порядок денний:

1. Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів Ставропільських.
2. Звіт в діяльності Ставропільського за рр. 1914, 1915 і 1916.
3. Від Контрольної Комісії.
4. Затвердження Збиту, річних рахунків і більнику за рр. 1914, 1915 і 1916.
5. Вибір Ради надійного на розвал чистого писку.
6. Вибір сімох членів Ради надійного.
7. Затвердження набору трох членів Управи.
8. Вибір членів.

Річні витрати, рахунки і більнику за рр. 1914, 1915 і 1916 виложені в льокалі Краєвого Союза Кредитового у Львові, Ринок ч. 6, в будні дні від год. 9 і піред пол. до перегляду членів. 511 Б

ЗА РАДУ НАДІЙНОУ:
Рутковський Зенон Др Саїк Григорій
наступник голови, за секретаря.

ВІДЕВІЙШОВ ВЕЛИКИЙ ІЛЮСТРОВАНІЙ

КАЛЕНДАР 1918 „ПРОСВІТИ”
НА РІК

Обіймає поверх 22 аркушів друку, ілюстрація 150. На окладці зверта і в середині народний орнамент в 5 красках. Крім календарної частини містить в собі обома-стю літературно-науковий збірників під заг.

„РОНОВА ХВІЛЯ”

який впорядкував ВАСИЛЬ ЛУКІЧ.

В цьому збірнику взяли участь Вл. Бірніцький Олесь, Др Вінокурський Телор Голубець, Др Городніцький Яр., Докш Никола, Демчишин Т., Др Кріпакевич Ів., Левицький Юрій, о. Лежогубський Т., Лепкій Богдан, Лукіянович Денис, Радянка і Вол, Др Студніцький Кир., Тиміч із Вол, Чарнецький Ст., Чекановський Андрій, Др Федак Стефан і Шкрумеляк Юра.

Цією примірником в кор. з поштовою пересилкою 5 мор. 65 сот. Василья тільки з попереднім надісланням грошей Надія Товариства „Просвіта” у Львові (Ринок 10).

З огляду на те, що ще перед виходом календаря одна третя частина надійду була замовлена і вже заплачена, оставую до продажі тільки 1/3 частини надійду.

— Хто хоче мати сеї календар, рідимо спішти ся.

Відгяти і післати на адресу: „КАРПАТИЯ“ Товариство взаємних обезпеченів на життє і ренти у Львові, ул. Руська ч. 18

Місце зголосження:

На понадзвіт премії приймається і облігації попередніх воєнних позичок.

(Власність
Директора)

Число внеску:

Число підлісі:

(Невиповнювати).

ВНЕСОК на обезпеченів воєнної позички в „КАРПАТИЙ”.

I. а) Імя і позначення особи, що має обезпечити ся?

а)
б)
в)
г)

б) Сім'я?

а)
б)
в)
г)

в) Точна адреса?

а)
б)
в)
г)

г) Коля і де рожена?

а)
б)
в)
г)

II. а) Чи особа, що має обезпечити ся, новім здорова?

а)
б)
в)
г)

б) Які недуги перебула протягом післядів 10 літ?

а)
б)
в)
г)

в) На яку недугу хору тепер? (недуги або складчеся).

а)
б)
в)
г)

г) У кого лікарі або в котріх шпиталах тепер лічиться ся?

а)
б)
в)
г)

д) Чи були в її родині сучасні сухіті, або інших дієческих відкладів недуг?

а)
б)
в)
г)

III. На яку суму обезпечується ся?

ком. варт. VII австрійської 5% від, вільної від оподаткування амортизаційної позички.

IV. а) По кількох літах має ся безумовно перестати платити премії? По 1-, 20-

а)
б)
в)
г)

чи 25 літах?

а)
б)
в)
г)

б) Як має ся платити премії почавши від другого року обезпеченів? річно, піарично, чи чвертьрічно?

а)
б)
в)
г)

в) Чи відкинуто внеску на життє і обезпеченів ссоби, що має обезпечити ся?

а)
б)
в)
г)

VI. Чи обезпеченів особа повинна відслужити службу:

а)
б)
в)
г)

а) у внутрі краю?

а)
б)
в)
г)

б) в станині області?

а)
б)
в)
г)

в) на фронті, в операційній терені при армії в полі?

а)
б)
в)
г)

г) в яких характері служб від?

а)
б)
в)
г)

г) при якій роді оружія?

а)
б)
в)
г)

VII. Кому має ся відплатити обезпеченів суму?

а)
б)

а) на слімак дожити?

а)
б)

б) .. . смерті?

а)
б)

Як відатися вложені відсотки К Попіс викупать Папі

I. Ствідную своїм підписом, що на постачані мені під час відплати відсутні відмінної якості та відповідності з даними про стан здоров'я обезпеченого. 2. Відомо жа, що обезпеченів є неізмінна в службі подібні неправдивих.

Підпис особи, яка має обезпеченів ся:

дни

191

Підпис обезпечуючого:

Підпис наступника Товариства: